

С. М. Ховрак
Кременчуцький ліцей №4
м. Кременчук
khovraksvetlana@gmail.com

РОЛЬ ОСОБИСТОСТІ ВЧИТЕЛЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ В ШКОЛІ

Широкомасштабна збройна агресія російської федерації проти України вплинула на всі сфери життєдіяльності нашої держави, в тому числі й на систему середньої освіти. В умовах війни оновлення зазнав зміст освіти, змінилися форми організації освітнього процесу, підходи до оцінювання результатів навчання учнів. Водночас забезпечення належної математичної підготовки учня особливо актуально на сучасному етапі розвитку суспільства. Оскільки сьогодні переважна більшість спеціальностей потребують ґрунтовних математичних знань, тому збільшується кількість учнів, для яких математика стає дуже важливим предметом. Тому сучасна педагогічна система математичної освіти вимагає пошуку нових ідей викладання математики. [3].

Нам, учителям, часто здається, що ми володіємо ключами від знань, і, що саме ми, маємо передати їх дітям. Але життя змінилось, тому змінюються й вимоги до вчителя, для учнів він повинен стати насамперед радником, постійно перебувати в творчому пошуку. На першому місці має бути особистість школяра з його неповторною індивідуальністю. А першочерговим завданням є розвиток здібностей дитини, формування її особистості.

Постійні зміни у суспільстві змінюють й освіту. А зміни в суспільстві вимагають творчого пошуку в структурі відносин між учнем і вчителем, вчителем і батьками. Кожного нового дня починається новий урок – новий пошук ефективності співробітництва та співтворчості вчителя й учня, особистості, від якої залежить майбутнє нашої держави.

Досвід роботи свідчить про те, що необхідно створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчує свою необхідність, упевненість у собі та матиме змогу розкрити свої здібності. Тоді підвищиться інтерес учнів до процесу пізнання на уроці та зросте його ефективність. Вчитель може розбудити в дитині ті приховані «скарби», якими вона володіє. Він має розкрити можливості дітей, щоб вони надалі повною мірою реалізували себе в сучасному світі. Для цього вчителю необхідно висловлювати дітям схвалення з приводу найменшої їхньої удачі та відзначати кожен їхній успіх. І тоді пізнавальна активність дитини виявиться у всіх напрямках навчальної діяльності. Адже успіх – це головне джерело мотивації учня до вивчення математики. Тільки успіх дає задоволення від навчання й приведе в подальшому до ще кращих результатів. Один раз досягнутий успіх забезпечить заохочення й бажання працювати краще. А похвала – один із видів нагороди, що підвищує почуття гідності і може бути позитивним імпульсом для нового успіху. В учителів математики є широкі можливості щодо інтелектуального розвитку учнів і формуючого впливу на особистість. Високий розвивальний потенціал мають проблемні ситуації, експерименти, дидактичні (рольові ігри), активні та інтерактивні технології [2]. А також математичні турніри, олімпіади, конкурси. Проте, основним структурним елементом навчального процесу був і залишається урок.

Головною функцією вчителя є переконання учнів у важливості тих ідей, які він пропонує. Тому особистість учителя може бути сильним мотивуючим чинником. Від майстерності вчителя залежить те, чи зможе він використати такі методи і форми

роботи з учнями, за яких у них сформуються позитивні мотиви для набуття знань, умінь і навичок.

Готуючись до уроків, учитель повинен знаходити шляхи гармонійного поєднання пізнання, практичної діяльності та спілкування на уроці. Сучасний педагог – це наставник, який вміє організувати процес пізнання учнів. Це не просто процес навчання чогось, а саме процес пізнання, який включає висування гіпотез. Учень повинен вчитися ставити запитання і проявляти свій інтерес та допитливість. Любов та повага учнів до педагога може зробити справжні дива в справі навчання та виховання.

Проблема особистості вчителя, його світогляду, культури, духовно-морального обличчя та професіоналізму є однією з найважливіших у галузі педагогіки. Адже, успішна реалізація навчальних планів, якість освітніх послуг та виховання учнів в значній мірі залежать від особистісних якостей вчителя. Педагог не просто виховує в значенні «повчає», а й насамперед виховує моральну, вільну, самостійну та самодостатню особистість; дає фундаментальні, системні, дієві знання, які згодом людина зможе використовувати не тільки в навчанні, але й в особистому та професійному житті; розвиває особистість із сильним, гнучким мисленням. Гарний педагог намагається виховати успішного учня [1]. Підтримую позицію про те, що особистість учителя є взірцем для учнів і водночас засобом впливу на них. Якщо педагог любить і знає свій предмет – він зможе передати це захоплення дітям. Особистість учителя, його поведінка є зразком, якому діти свідомо чи несвідомо наслідують. Тільки вчитель, котрий йде в ногу з часом, здатний зрозуміти своїх учнів і бути їм цікавим. Жодна інша професія не ставить таких високих вимог до людини, як професія педагога, вчителя.

Література

1. Краснянська А. Який він учитель третього тисячоліття? / А. Краснянська // Газета Математика, «Шкільний світ». – 2006. – № 39 (387).
2. Дерев'яно Н. Особистісно зорієнтоване навчання: досвід впровадження / Н. Дерев'яно // Завуч. - 2008. – № 25. - С. 18-30.
3. Омельченко Л. Особистісно орієнтована система навчання і виховання через диференціацію та індивідуалізацію навчального процесу / Л. Омельченко // Рідна школа. – 2007. – № 11-12. – С. 54-55.
4. Урок математики в сучасних технологіях: теорія і практика. Метод проєктів, комп'ютерні технології, розвивальне навчання. – Х.: Основа, 2017. – 176 с.

Анотація. Ховрак С.М. Роль особистості вчителя в організації навчання математики в школі. Обґрунтовано необхідність удосконалення методики викладання математики, функції сучасного вчителя. Розглянуто сутність проблеми особистості вчителя в організації навчання учнів математики.

Ключові слова: методики викладання математики, особистісно-зорієнтоване навчання, творчість учителя, успіх.

Summary. Khovrak Svitlana. The Role of the Teacher's Personality in Organizing Mathematics Education in Schools. This study emphasizes the importance of refining teaching methodologies in mathematics and explores the multifaceted role of modern educators. It delves into the core issue of how a teacher's personality influences the organization of mathematics instruction, focusing on strategies to foster

Key words: mathematics teaching methodologies, personality-oriented education, teacher creativity, success.